

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 84
hallituksen esityksen johdosta laeiksi elintarviketuotteiden valmisteverosta, makeisverosta, olutverosta ja virvoitusjuomaverosta annettujen lakien muuttamisesta

Eduskunta on 30 päivänä syyskuuta 1982 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 123 laeiksi elintarviketuotteiden valmisteverosta, makeisverosta, olutverosta ja virvoitusjuomaverosta annettujen lakien muuttamisesta. Tämän esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt ed. P. Vennamon ym. lakialoitteen n:o 69 (1981 vp.) laeiksi makeisverosta annetun lain muuttamisesta. Eduskunta on lähettänyt aloitteen valiokuntaan helmikuun 27 päivänä 1981.

Eräisiin elintarviketeollisuuden valmistamiin tuotteisiin on sovellettu yhdistettyä valmisteverotus- ja raaka-aineiden hinnanerojen tasausjärjestelmää vuodesta 1964. Järjestelmällä turvataan kotimaisen elintarviketeollisuuden kilpailukyky niin kotimaan markkinoilla kuin vientimarkkinoilla huolimatta tämän teollisuuden käyttämien maatalousperäisten raaka-aineiden kotimarkkina- ja maailmanmarkkinahintojen välisestä erosta. Käytännössä järjestelmä toimii siten, että kotimaiset valmistajat maksavat valmisteveron tuotteistaan, vientituotteita ja kotimaan kulutukseen verotta toimitettuja tuotteita lukuun ottamatta. Toisaalta kotimaiselle valmistajalle maksetaan tuotteisiin käytettyjen raaka-aineiden kotimaan hinnan ja maailmanmarkkinahinnan erotusta vastaava määrä hinnanerokorvauksena.

Hallitus ehdottaa, että hinnanerotasausjärjestelmää muutettaisiin siten, että varsinaisia hinnanerokorvauksia suoritettaisiin valtion tulo- ja menoarvioon varatuista määrärahoista vastaisuudessa ainoastaan vientitoimituksista ja verottomista kotimaan toimituksista. Muiden toimitusten verotuksessa verovelvollinen olisi oikeutettu ottamaan raaka-aineiden hinnaneron huomioon vähennyksenä. Hinnanerokorvausmenojen säätelemiseksi ehdotetaan valtioneuvos-

tolle annettavaksi mahdollisuus päättää nykyistä vapaammin, missä määrin hinnanerokorvauksia suoritetaan. Myös hinnanerokorvausmäärien laskemisessa käytettäviä ns. keskimääräisreseptejä ehdotetaan muutettavaksi eräiltä osin, minkä lisäksi lakiehdotuksiin sisältyy eräitä pienenköjiä, lähinnä teknisluonteisia muutosehdotuksia.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että makeiset sisällytettäisiin elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun lain piiriin. Tämän ohella makeisista kannettaisiin makeisveroa. Makeisten verorasituksen nousun pienentämiseksi makeisveroa ehdotetaan samalla alennettavaksi.

Lakialoitteessa n:o 69 (1981 vp.) ehdotetaan, että verottomia olisivat sellaiset makeiset, joita valmistetaan perheyrittäksessä, jossa on enintään yksi perheen ulkopuolinen työntekijä.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset tarkoituksenmukaisiksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvien 2—4. lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana ja 1. lakiehdotuksen hyväksymistä vähäisin muutoksin.

Hallituksen esitykseen sisältyvän 1. lakiehdotuksen mukaan on tuoteryhmään 17 kuuluvien eräiden lihajalosteiden raaka-aineiden kotimarkkinahinnan ja maailmanmarkkinahinnan välistä eroa laskettaessa käytettävä kerroin ehdotettu alennettavaksi nykyisestä 2,5:sta 1,65:een. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan edellä mainittuihin tuotteisiin rinnastettavien, mutta elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun lain piiriin kuulumattomien lihajalosteiden vientitukea laskettaessa tullaan edelleen käyttämään kerrointa 2,5. Koska kyseessä ovat toisiinsa rinnastettavat tuotteet, tulisi

myös tuoteryhmän 17 valmisteveroa ja hinnan-
erokorvausta laskettaessa käyttää edelleen ker-
rointa 2,5. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa,
että tuoteryhmän 17 piiriin kuuluvista tuot-
teista maksettava valmistevero ja siten niistä
suoritettava hinnanerokorvaus korotettaisiin
ehdotetusta 11,00 markasta 16,67 markkaan
kilolta.

Valiokunta ehdottaa myös suklaata sisältä-
vien tuotteiden valmisteverotusta muutettavak-
si hallituksen esitykseen sisältyvästä ehdotuk-
sesta poikkeavalla tavalla. Valiokunta ehdot-
taa, että valmisteveron kohdistumiseksi kaik-
kiin, myös ulkomailta tuotuihin kuorrutussuk-
laata sisältäviin tuotteisiin kannettaisiin tuote-
ryhmään 46 kuuluvista, juoksevassa muodossa
kuorrutussuklaata sisältävistä tuotteista valmis-
teveroa 1,50 markkaa kilolta hallituksen eh-
dottamaa enemmän eli 2,62 markkaa kilolta.
Kun leipomotuotteiden päällystämiseen käytet-
ävästä suklaasta olisi edellä sanotun mukai-
sesti suoritettava nettoveroa 1,50 markkaa ki-
lolta, olisivat tuotteet, joiden valmistukseen
käytetystä suklaasta ei ole suoritettu valmis-
teveroa, verotuksellisesti muita tuotteita edulli-
semmassa asemassa. Tämän vuoksi valiokunta

ehdottaa, että leipomotuotteet, joiden valmis-
tukseen käytetystä suklaasta on jo suoritettu
valmisteveroa, vapautettaisiin verosta. Toisaal-
ta tuontitavarat, joiden valmistukseen käyte-
tystä suklaasta ei veroa ole kannettu, tulisi
saattaa veron piiriin. Jotta kannettava vero
vastaisi raaka-aineiden hinnaneroa ja kuorru-
tussuklaan veroa, valiokunta ehdottaa, että tuo-
teryhmälle 75 ehdotettua valmisteveroa lasket-
taisiin 0,34 markalla kilolta eli 4,46 mark-
kaan kilolta.

Lisäksi valiokunta saamansa selvityksen pe-
rusteella ehdottaa, että raaka-ainekäytössä ta-
pahtuneitten muutosten johdosta tuoteryhmän
121 valmisteveroa ja hinnanerokorvausmäärää
korotettaisiin 1,43 markalla eli 5,95 markkaan
kilolta.

Käsittelemänsä aloitteen suhteen valiokunta
on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että Eduskunta päättäisi hyväksyä
hallituksen esitykseen sisältyvät 2—4
lakiehdotukset muuttamattomina ja 1.
lakiehdotuksen näin kuuluvana:*

1.

Laki

elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan elintarviketuotteiden valmisteverosta 7 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain
(868/79) 11 §,
muutetaan 9 ja 10 § ja lain liitteenä oleva verotaulukko,
sellaisena kuin niistä on verotaulukko osittain muutettuna 23 päivänä joulukuuta 1981
annetussa laissa (989/81),
siirretään 10 §:ään liittyvä väliotsikko 9 §:n eteen, sekä
lisätään lain 7 §:n 4 kohtaan uusi g alakohta seuraavasti:

7 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

Hinnanerokorvaus

9 ja 10 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä.)

VEROTAULUKKO

Tulli- tariffin nimike	Tuote	Tuote- ryhmä	Elintarvike- tuotteiden valmistevero mk/kg nettopainosta
	1—16 tuoteryhmä (Kuten hallituksen esityksessä.)		
16.02	— — — — kinkkusäilykkeet	17.	16,67
	18—45 tuoteryhmä (Kuten hallituksen esityksessä.)		
18.06	— kuorutussuklaa, juoksevassa muodossa	46.	2,62
	47—74 tuoteryhmä (Kuten hallituksen esityksessä.)		
19.08	— vähintään 25, mutta alle 50 % painosta suklaata sisältävät (ei kuitenkaan tuotteet, joiden valmistukseen on käytetty valmiste- verollista suklaata)	75.	4,46
	76—120 tuoteryhmä (Kuten hallituksen esityksessä.)		
21.05	— — — — vähintään 5 % maitorasvaa sisältävät	121.	5,95
	122—163 tuoteryhmä (Kuten hallituksen esityksessä.)		

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohjana on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

että lakialoite n:o 69 (1981 vp.) hylättäisiin.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 1982

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Breilin, jäsenet M. Järvenpää, Koppanen, Lampinen, Manninen, Marti-

kainen, Melin, Niskanen, Sirén, A. Stenbäck ja Tenhiälä sekä varajäsenet Ajo, Impiö, Poutanen, Puolanne, Söderström, Tuominen, Uitto ja Valtonen.

doi:10.1017/S0022292412001607 Printed in the United Kingdom